

**WOJSKOWY INSTYTUT MEDYCyny LOTNICZEJ**  
**Zakład Psychologii Lotniczej**  
ul. Krasińskiego 54, 01-755 Warszawa  
tel./fax 685 26 76, tel. 685 26 77

Warszawa, 2011-01-10

## Opinia.

Kontrastometr FVA (Functional Vision Analyzer) był próbnie użytkowany w Zakładzie Psychologii Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej w okresie od września do grudnia 2010, w ramach psychologicznej oceny procesów percepcji wzrokowej pilotów przeszkalanych w użytkowaniu gogli noktowizyjnych. Analizowano potencjalną użyteczność danych uzyskiwanych z kontrastometru w badaniach psychologicznych kierowców (bez analiz ilościowych). Sprzęt wykazał znaczną użyteczność, umożliwiając o wiele pełniejszą ocenę możliwości percepcji w warunkach mezopowych w porównaniu z metodami stosowanymi obecnie w badaniach kierowców, bazującymi na ocenie dolnego progu spostrzegania światła oraz czasu readaptacji po olśnieniu. Kontrastometr umożliwia ocenę prawidłowej percepcji w warunkach mezopowych oraz w trakcie olśnienia.

Kierowca, korzystając ze świateł samochodu, nie posługuje się widzeniem skotopowym lecz mezopowym i dlatego zdolność do rozróżniania słabo oświetlonych kształtów (charakteryzujących się zatem niedużym kontrastem) jest znacznie istotniejsza od spostrzegania skotopowego, ponieważ warunki takie na drodze nigdy nie występują. Podobnie, czas readaptacji na olśnienie nie jest kluczową zmienną, znacznie istotniejsze jest zachowanie zdolności spostrzegania w warunkach częściowego olśnienia, gdyż do wypadku może dojść wówczas kiedy kierowca jest oślepiony przez nadjeżdżający z przeciwka pojazd- a nie później w trakcie readaptacji.

Ocena powyższych zmiennych w oparciu o badanie kontrastometrem FVA znacznie lepiej umożliwia sprawdzenie poprawności „widzenia zmierzchowego” wymaganego przez przepisy krajowe oraz dyrektywę europejską 2009/113/WE z dnia 25 sierpnia 2009 r., w porównaniu z metodami tradycyjnymi.

Reasumując, Kontrastometr FVA umożliwia precyzyjny pomiar znacznie ważniejszych zmiennych niż zalecane dotąd klasyczne metody badania sprawności percepcyjnej u kierowców. Właśnie badanie kontrastometryczne winno być rekomendowane jako standard w badaniach osób kierujących pojazdami i starających się o uzyskanie odpowiednich uprawnień.

Obserwacje poczynione podczas użytkowania kontrastometru FVA w Zakładzie Psychologii Wojskowego Instytutu Medycyny Lotniczej miały charakter praktycznej oceny możliwości prowadzenia badań i użyteczności wyciąganych wniosków.

Kontrastometr FVA jest użytecznym narzędziem diagnozy funkcji wzrokowych w badaniach z zakresu psychologii Transportu.

Kierownik Zakładu Psychologii Lotniczej WIML

  
Dr hab. Adam Tarnowski

Psycholog wykonujący badania w zakresie  
psychologii Transportu.